

A 25174

50

Nurjaläinud näitemäng.

Karskussihiline naljamäng 1 waatuses.

Kirjutanud **A. Jaakson.**

Pääladu Hermann'i raamatukaupluses, Tartus.

Nurjaläinud näitemäng.

Karskussihiline naljamäng 1 waatuses.

Kirjutanud A. Jaakson.

Pääladu Hermann'i raamatukaupluses, Tartus.

Ojalised:

Sepa Mats.

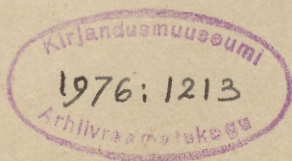
Lema tütar Ellu.

Metsawahi Mart.

Sepa sell Tõnu Tagi.

Mängukoht: Tuba, sepa majas.

Sga korra etenduse päält on selle näitemängu eest Hermann'i trükitojale 25 marka maksta. Ilma selle maksuta on ettetandmine keelatud.

1. etteaste.

Ellu. Mart.

Ellu (istub lana ääres, teeb miskit näputööd — laulab). Sõna ju laugelta — Maru lainte laugelta — Paadifene rannale — Las' mind M... — kuidas ma nüüd pidin üttelema! Suhtub ehk mõni kuulma! (Vaatab aknasse). Ohoo! Välgas juba pimedaks läinud. — Kus siis isa on jäänud? (Kunlab). Sepikojas ei ole enam kõltsugi kuulda. Mististi on isa jällegi sepilis-tega kõrtsi widewikku pidama läinud. Peaks ta ometi tänagi kaineelt kodu tulema! aga jeda juhtub wäga harwa. Hoidku, et see kõrts ka siin nii ligibal on. (Ohkab, jääb mõttesse). Peaks Mart täna meile tulema! — Oh ei, peaks ta mitte tulema; ma teeksin ju ta oma oletuga ainult nuktaks. Ega ta tulegi. Täna tööpäew, tal pole ju aegagi. Aga, mis ilma tibe tal siis itka ja alati on!! — (laulab). Sõna ju laugelta — Maru lainte laugelta — Paadifene rannale — Las' mind Mard . . . Mis ma siis kardan! Las' mind Wardi rinnale . . . uih!

Mart (teeb wiimse sõna ajal ukse tšakkesti lahti — (laulab). Las' mind Ellu rinnale! —

Ellu. Ma poeks maa alla.

Mart (häälmeelel). Mispärast? Ah jah! Tere õhtust, Ellukene! Ara pahanda ühti, et nii järsku sisse tulin ja sinu laulu segasin. Tulin na samuti metsast — mõtlefin: astun torra ka sepa poole sisse (meelitawalt) Ellut vaatama. (Läheb ligemale). Kas sa's tõesti wihane oled? Ei wõta terwikki wastu.

Ellu (hõnseb püsti, annab kätt). Ei, aga mul on häbi. Ma laulsin rumalasti (hogeleb) ma — ma — ei teadnud, et — et sa tulid. Ma palun — ära sellepärast pahaseks saa. — Ara mind naera. Oh ma olen nii rumal.

Mart. Ei sugugi! Mitte koguni, Ellulene. Ma olen koguni rõõmus. Ma tänan sind selle laulu eest (paneב פֿאַר אַר). Mis ma pidin ütleva, mul on alati na paha, kui ja minu vastu nii häbelit ja tagasihoidlit oled. Ma tahtsin sind täna sellepärast õige tublisti käpile võtta. — Kas ja enam ei mäleta, kuidas me lapsepõlves olime? Mina tulim teile — siit lätsime heinamaa päale. Mina torjasin külli, sina põimisid nendest wanniku ja panid minule pähe — ning ise pistsid jooksuma. Mina jooksin järele ja kui viimaks läte sain, siis panin sinule pähe. Siis võtsime üksteise kätest kinni ja keerutasime üksteist ringi kuni mõlemad maha luttusime. —

Ellu. Sel ajal olime mõlemad alles lapsed. Rahju küll, et see ilus lapsepõlv nii ruttu on mööda läinud.

Mart. Aga kas ei ole meie nendeks samadeks jäänud, mis siiski olime? Kas ja ei taha minu vastu enam niisama hää olla, kui siis olid, Ellu?

Ellu. Tahaks küll — aga . . .

Mart. Aga ometi ei ole?

Ellu. Ma ei tea, kuidas ma sinu vastu pean olema.

Mart. Just nii, nagu siiski. Võta jälle minu kätest kinni ja laseme ringi. (Võtab Ellu käest kinni ja tahab keerutada — Ellu paneb vastu).

Ellu. Ei, ei, Mart! Näüd ei julge ma enam nõnda teha. Mõni ehk juhtub nägema. Lase lahti Mart! Isa ehk juhtub tulema. Lase lahti!

Mart. Mis siis! Ega isa ometi sellepärast taplema hakka.

Ellu. Ja! Isa saaks väga kurjaks.

Mart. Selle väikese wallatuse pärast? Ei! Ta polegi nii kuri inimene. —

Ellu. Kuri ta küll ei ole, aga ta on häiline, ja see oleks temale väga vastumeelt.

Mart. Mispäraft siis nii väga wastumeelt?
 Näägi, Ellu. Sa teed mind rahutuks: Ma aiman
 turja. Näägi!

Ellu (kurewalt). Ma ei julge sulle seda nõnda
 rääkida. Ara päri, Mart!

Mart (ägedalt). Aga mina ei wõi seda nõnda
 jätta. Sumal! Ma ei saaks öösel filmagi kinni panna.
 Näägi, pai Ellu!

Ellu. Olgu siis: Isa sunnib mind . . .

Mart (ehmatanult). Tõnu Tagile naisets mine.
 ma? Spo!

Ellu. Kulla Mart, ära saa ägedaks!

Mart. Sa sina kuuled muidugi isa sõna?
 Ma tean, ja oled temale hää laps. Oh helde taewas,
 mis siis saab minust! —

Ellu (kindlalt). Ma ei lähe Tõnule mitte.

Mart (rõõmsalt). Kuidas? Kas tõesti? Sa
 siina paned oma isale wastu? Aga mispäraft, kui
 küsida tohin? (Ellu ei wasta waid wantab õrnalt Martile
 klmi). Noh Ellu, miks sa ei taha siis Tagile minna?
 — — Noh?

Ellu (lööb filmad maha). Miks sa mind küsad
 Mart! —

Mart. Anna andets Ellu, ma ei taha sind
 edaspidi enam küsata. Ma tänan sind selle awalduise
 eest. (Lustilikult). Noh nüüd pole mul enam tarwis
 ööd läbi kahtluse päraft ilma uneta jängis wiistleda,
 ega päewal norus pääga käia. Ma ei hakka enam
 küsimagi, kas sa mind armastad, ja kas tahad minule
 naisets tulla, waid tahan sind kohe, kui oma walmis
 pruuti mufutada. (Tahab suud anda, aga Ellu hoiab käbenenud
 kõrwale).

Ellu. Mis sa hullad, Mart!

Mart. Noh — noh! Ara n'd jälle paha-
 jets saa. Peigmees peab ju ikka oma pruudile muju
 andma. Aga olgu, kui sa nüüd weel ei taha, jäägu

siis pääle! Ma kirjutan sulle seda wõlaks, ja pärast nõuan ühes intressidega tagasi.

Ellu. Jah, pärast musuta mind nii palju kui ise tahad, aga nüüd weel mitte. Isa wõib ehk koju tulla ja seda usse wahelt näha.

Mart. Siis saaksin mina, kui aus mees ikka — julgesti tema ette astuma ja sind tema käest omale paluma.

Ellu. Oh Mart, sellest ei tuleks midagi hääd wälja.

Mart (ahkelt). Kuidas nii, kas siis Tõnu Tagi on enam mees, kui mina?

Ellu. Jumal hoidku seda mõtlema! — Aga Tõnu on isa ära meelitanud. Tõnu ostab isale kõrtsis alati wiina ja tuleb ka muidu sagedasti tema juurde juttu ajama. Mõlemad asjad on paraku isale väga meelepärast. Sellepärast armastab ta Tõnut weel enam, kui mind. Sinust aga ütles ta lord...

Mart. Mis ta minust ütles?

Ellu. Ei suuremat ühtegi. Ta ütles: sina olla uhke ja hoida ennaft temasugustest lahtu. Sina pilgata neid, kes oma tööwaewa pääle suutäie wiina wõtawad ja sõpradega koos kõrtsis mõne kopika kulutawad. Sse sina kulutawat ja raiskawat niisama raha, kui nemadki ja koguni weel tühihemate asjade pääle.

Mart. Pole uudis! Aga mis sugused need tühiised asjad siis peaksid olema, mis pääle mina raiskawat? —

Ellu. Sina andwat markade kaupa raha ajalehtede ja lori raamatute eest ära, raiskawat raha kontsertidel ja peodel, millest vähematki kasu ei olla. Ara pane pahaks Mart. Mina arwan, seda on kõik Tõnu Tagi isale ette korutanud.

Mart. Nemad ei tunne sarnaseid asju, sellepärast ei tea ka nendest lugupidada. See on tõsi, et ma joodikuid alati olen pilganud. Ma ei tea kuidas

nendest hääd rääkida mõiks. Sää! on näitusets Tagi Tõnu: Ta mõiks tubli sepp olla ja hääd raha teenida, aga mehike ei raatfi kuskile meistri alla ennast tööle taubelda: sää! ei antaks talle aega tõrksid mõõda jorutada. Müüd teeb ta siin ja sää! ainult päiwiti tööd ja mõnes nädalas on tal seitse pühapäewa. Sme, et ta kroonuteenistusesti ei ole joomist enesest ära harjutada suutnud. Suba on warsti aasta sest mõõda kui ta sõdurist wälja tuli ja weelgi pole ta kuskil pool hakkamist leidnud. Pole weel riideidki enesele selga jõudnud teenida — käib kroonu riietega. Müüd on ta siis wiimaks ometi midagi wälja mõtelnud ja ettewõtnud teie maja ja maid omale „hangeldada.“ Noh! tema pärast mõiks siis küll mureta olla. Siin mõiks ta ikka niipalju teenida, et päewase paluse ja õhtul kortile „täratat“ saaks. Aga mis rõõmu tunnefsid siis fina omaft elust. Ei! oma armast Ellut ei mõiks ma mitte jarnases olukorras näha. —

Ellu. Sa oled hää mees Mart, et sa minu eest nõnda muretsed.

Mart. Seda tahan ma alles tulewikus sinule selgetks teha, kui hästi ma sinu eest muretseda wõin. — Siis kui sa juba minu naine oled. (Mõtleb).

Ellu (pooldes enesele). Oh Jumal! kas see peaks ial sündima. Willega mõikfine isa tahtmist munta ja tema mõtteid teisele sihile pöörata: — Oh Jumal! muuda ise minu isa meelt!

Mart (natukese järelemõtlemise järele). Ellu! Kas tahad mind natukene aidata.

Ellu (imestades). Häämeelega! mis asjas!

Mart. Mina tahan sinu isa mõtteid munta. —

Ellu. Kuidas sa seda tahad pääle hakata?

Mart. Üksna lihtsalt, aga sa naljakalt. Tagi Tõnu on mind sinu isa ees „määrinud,“ pole patt,

kui ta worst worsti wastu saab. Wanašõna ütleb :
Roer tuleb kodu, kutsitas kõrwal.

Ellu. Ma ei saa aru.

Mart. Muidugi mitte. Aga mina ise saan
küll aru. — Meie peame isa ees näitemängu mängima.

Ellu. Näitemängu !

Mart. Näitemängu jah ! Mina ise mängin
pääosa sina pead ka natukene kaasa mängima.

Ellu. Ma ei osta . . ja — mis see aitaks !

Mart. See saab aitama. Dota, ma seletan :
Esitaks teen ma ennaft Tagi Tõnuks.

Ellu. Kuidas ?

Mart. Ah ! See on kerge ; Sinel õlade
pääle, walge äärega müts pähe. — Mütsi wajutan
nimelt hästi nina pääle. Siis weel wale wurrud
nina alla. Ma wean kas wõi tihla, et sinu isa, kui
ta weel natukene wiinaštanud on ja lamp ka mitte
wäga walgelt ei põle — ära ei tunne. —

Ellu. Aga Mart, kust sinule siis niihugused
mõtted pähe on tulnud ? —

Mart. Do ! — Ma olen mitu korda näinud,
kuidas näitemängu mängitakse ja olen ka ütskord ihegi
ühte vähemat rolli wõi näiteosa kaasa mänginud. —
Kas tead Ellu ! Sääli muudetakse inimeste näod
nõnda ära, et kainedki inimesed äratunda ei wõi.
Näitemängudes tuleb ka sagedasti ette, et armastajad
oma wanemaid natukene tüsawad ja tõik läheb ilu-
sasti korda — oo ! Ma olen näitemängu raamatuid
küllalt lugenud. —

Ellu. Aga mis tahad ja siis teha, kui isa
sind tõesti Tagi Tõnuks peab ? —

Mart. Ma tahan sinu isale näidata, kui inetu
üts joobnud wäimees on ja kui palju ta pahandust
sunnitab. Ma ajan asja niitaugele, et sinu isa minust
ära tüdineb ja mind minema kihutab. —

Ellu. Jäta parem see mõte maha, Mart. Ma kardan, see asi läheb pärast pahaks. Tõnu saab ju ise ka seda wiimaks kuulda.

Mart. Tõnu poolest ei karda mina midagi. Toodikud ei ole kellelegi kardetavad wastased. Raineist pääst on nad rõhutatud ja häberikud ja ei julge minusuguse mehe otša waadatagi. Burjus pääga on nad eneste meelest küll Kalewipojad wõi Koljatid, aga nad wõiwad ainult karjuda ja ähwardada. Kui aga wastane neile rahulikult ja julgelt vastu astub, siis langeb neil süda saapasääre sisse. Tagit ma ei karda, tehtu mis ta tahab. Sinu isast loodan ma aga, et ta pärast, kui see asi juba täiesti mööda on, aru saab, et mul õigus on ja siis annab ta mulle andeks. —

Ellu. Oh et see kõit hästi lõpetaks! Aga kuidas ja selle asja tahad läbi teha ja mis pean mina sääl juures aitama? —

Mart. Waat, nii! (Läheb ukse juurde ja hakkab süütl wankudes ja taarudes tulema). Estraatu. Tere õhtust Sepa papa. Säh wõta pisutene siit pudeli seest. (Teeb, nagu wõtaks taskust pudeli ja pakub tühja tooli poole). Aga enne, kui ta pudeli vastu wõtta saab, lasen selle maha kukkuda, et kätti läheb. Siis hakkab ise hää meelega naerma, et mul hää õnn saab olema, sest ma olla just kotsja tulnud. Sellega on esimene hoop antud.

Ellu. Mis mina siis teen wõi ütlen? —

Mart. Sina ütled . . . ah ei! Sind pole siis toas. Sina oled kõõgis. Siis küsin ma: „Kus tütar on? Ma tahan temaga rääkida. Tahan temale oma armastust awaldada ja teda omale naiseks meelitada,“ ja kui ta sind siis kutsub, siis jooksen sinule vastu — kormistan aga miski asja päale maha, waat nii — (kukub tooliga maha).

Ellu. Uhh! (Kuttab appi ja aitab Marti üles).

Mart (Ellut kallistades). Siis ei pea sina aga mitte appi tulema, waid ütled: „Isa aita see joob-

nud mees ära koju minna, näe ta ei jõua ise enam käia."

Ellu (mõtleb järele). "Iga aita see joobnud mees koja, ta ei suuda ise enam käia."

Mart. Ja nõnda; aga siis teen mina, nagu saaksin mina vihasets ja ütlen: Mis ja ninatark lohisel! Wõi mira ei jõua käia. See on teotus. Raimamine! Mina jõuan lõndida jooksta ja jõuan tantsitagi ja siis hakkab tantsima: (hakkab tuigerdades tantsima) ja siis komistan selle tooli päale, kus isa istub ja tõin kolmest: mina, tool ja isa kuktume põrandale, waat nõnda: (tahab kukkuda).

Ellu (kargab appi). Ara kuttu! Sa saad haiget. Aga isa saab ehk haiget, kui ta maha kukub.

Mart. Küll ma hoian selle eest, et la pää mitte wastu põrandat ei põrka.

Ellu. Mis mina siis teen?

Mart. Sina lähed aita isa üles ja ütled: Ma palun isa, saada see rumal mees ära, ta murrab meie toolid tatti ja tapab wiimaks sind ennast ka ära.

Ellu. Ma palun isa, saada see rumal mees wälja, ta tapab sind wiimaks ära.

Mart. Ei! Esiteks ütle: "Ta murrab toolid tatti."

Ellu. Ta murrab meie toolid tatti ja murrab . . . ei tapab wiimaks sinu enesegi ära.

Mart. Nii jah! Pääle seda tahan ma sind kaelustada ja mufutada, nii (kaelustab, mufutab) aga sina tõuka mind ära, lähed kõõli — ei! ära nüüd ühti tõuka ega põgene — mina kufun jällegi maha ja siis hakkab isaga tülitsema ja ei jäta enne järele kuni ta mind wälja wiistab.

Ellu. Aga isa ehk lõõb sind, wõi teeb sulle muud paha.

Mart. Mis sest! Mina olen ju siis Tõnu Tagi.

E I I u. Ei, Mart! Sina ise ikka tunned walu, kui ta isa sind Tõnu Tagi pähe lööb.

M a r t. Tulgu mis tuleb! Sinu eest kannatan ma kõik rõõmuga. Kui ta sinu isa mind poolfurnuks lööks — üks ainus sinu muju teeks mind siiski filmapiilk terweks. Aga nüüd ruttu kodu, et kõik tarvilised asjad aegsasti walmis muretseja wõin. Hääd õhtut seniks. Pea aga oma näiteosa meeles. Poole tunni pärast waatan alnast, kas isa ju kodus on. (Ära).

E I I u (ohates). Hääd õnne kaasa.

2. etendus.

E I I u (ühki).

E I I u (näputööd tehes). Küll on õnn, nõnda armastatud saada, nagu Mart mind armastab. Ma arwan, nõnda ei saa pääle minu keegi neiu armastatud. Jaah! Sarnast poissti, kui Mart pole enam teist terweks ilmasi leida. Ta mõtab minu pärast kõige hädasohtlikumad katsed tartuseta ette. Ta ei ihalda ta selle eest vähematti tasumist, ainult armastuse pärast teeb ta seda. — Mis on Tõnu tema kõrwal, paljalt null. Tõnu ei armasta mind põrmugi, waid ainult sellepärast tahab ta mind koida, et meie majas elada ja meie waranduse natukesest ennast toita mõits ja wiimaks isa tööriistad ja tööjärju hoopis omale pärandaks. — Kas see pole päris riisumise mõte! Ja isa ei saa sellest arugi — Tõnu ostab hästi tööd teha ja ostab isale nappi — ning nende wäikeste asjade eest tahab isa mind temale müüa. Aga mina ei wõi Tõnut sallida. Tal puudub, kõik mida mehiseks nimetatakse. Kui ta kaine on, siis on ta häbelik ja arg ja ei julge mulle filmi waadata. Kui ta isa juures töö on ja wastastiku laua ääres sööme, siis saab ta kõht ikka liig ruttu täis. Sarnane mees ei ärata

lellegi naisterähwa juures auktartust ega lugupidamist. Tuli ta aga kõrtsist sooja pääga, siis polnud tal minu wastu sugugi auktartust ega kommete pidamist. Siis oli ta minu meelest jält. Niisugusele ei lähets ma ilmasti mitte — kui mul ta Martigi poleks. — — Peaks Wardi asi täna hästi minema. Oh, ma kardan selle loo ette. Oleks see kõik möödas. Aga nüüd ei wõi midagi parata, sest Mart on nõuks wõtnud seda asja läbi teha ja mina pean julge südamega kaasa tegema, mis tarwis ja rahuga ootama, mis sest wälja tuleb. — — Kuidas ma pean sääl olema? Tarwis meelde tuletada. (Tõuseb püsti, teeb mõruda näo). Jaa! saada see joodik ära koju. Ta ei suuda ise enam kõnvida. — Ja siis — (läheb tooli juurde, nagu aitaks isa üles). Wiska see rumal inimene wälja, ta tapab sind ära oma mõllamisega. — —

3. etendus.

Ellu. Mats.

Mats (tuleb uksest). Pole mitte wäga joobnud). Täna olen ma üsna paras mees. Tere õhtust tütrekene. Otoh, kas ma ei tulnud täna aegsasti kodu?

Ellu (kõrwale). Väga häa, et ta täna natukene „läest saanud“ on, nüüd ta küll aru ei saa. (Isale) wäga häa, et sa täna warem tulid, mul oli ükfinda juba üsna igaw.

Mats. Jaah, mis ma siis sääl pidin tegema! Tõnut polnud sääl. — Teab, kuhu ta täna oli läinud.

Ellu (enelele). Ta saab warsti siin olema. (Isale) minule on see üsna meelepärast, et Tõnut täna sääl ei olnud.

Mats. Kuidas nii?

Ellu. Jah, waata! Oleks Tõnu sääl olnud, siis oleks teie mõlemad endid wäga purju joonud.

Mats. Mis sest siis häda oleks olnud?

Ellu. Sina oled mõinud kojutulles tultuda ja oma nina veriseks lüüa ehk käeluu katki murda.

Mats. Hahahaha, ära karda laps, wanal sepal on veel tugewad jalad.

Ellu. Aga minewal nädalal tultusid ja ometi maha ja tegid enese poriseks . . .

Mats. See polnud midagi, aga mis Tõnul! Tõnu lõi oma nina veriseks.

Ellu. Sellest pole mul ühtegi tahju.

Mats. Sa oled paha laps, Ellu, et sa Tõnu ei hooli.

Ellu. Mis mul siis sarnaste Tõnudega tege-mist peaks olema.

Mats. Tagi Tõnu on mulle häa sõbramees ja tahab sind omale naiseks võtta.

Ellu. Mina aga Tõnut ei taha.

Mats. Aga Tõnu tahab sind kõigest hingest.

Ellu. Palju enam igatseb ta meie maja ja warandust omale saada.

Mats. Ära tee mind wihaseks, Ellu! Tõnu on tubli sepp ja sünnib paremini, kui keegi teine minu järeltulijaks.

Ellu. Tõnu on ju joodik. Ta teeks mind warsti terjajaks.

Mats. Wait! Ära sa hakka siin „joodikuid“ lugema. Sa tead, et ma seda sõna ei salli. Kui inimene wahest ta oma meelt lahutab, siis enam muud ei tunlegi, kui „joodik“. Istu siis alati kodus, nagu nui. Lähed forraks kõrtsi, teiste inimeste sekka, siis juba — joodik! Aga seda ma ütlen: Tõnut sa ära teota. See sulle ka midagi ei aita. Mina olen sind temale lubanud ja pean oma sõna.

Ellu. Aga pai isa, mina . . .

Mats. Wait!

Ellu. Mina ei wõi teda iialgi armastada —
ja . . .

Matš. Runle! pea oma suu. —

Ellu. Pai isa, sina teeksid mind õnnetuks, sest . . .

Matš. Ma ütlen sulle: jäta oma jonnimine ja mine murekse mulle õhtusööki. —

Ellu (läheb filmi pühkides kööki).

Matš. Mina olen ometi isa — ja kas ma siis ei wõi oma tütar t sellele lubada, sellele ma tahan! — Ma ei oleks mitte arwatagi wõinud, et Ellu mulle nõnda vastu punnib. Ta on alati sõnakuulelik laps olnud. Mispärašt peaks see Tõnu temale siis nii wäga wastumeelt olema. On ju isegi taunis file poisjs. Armastab küll natuke liiafs seda wa' „libe-dat“ — see on tõsi küll. Mina pruugin küll ta wähest, aga ma ei toeta ikka nina nii põhja, kui tema. Aga tööd oskab ta teha, ei anna mulle eneselegi selles tütis alla. — Wõi on eht wast mõni teine Ellule tõrwad täis puhunud. — Wähest on aga Metjawahi Mart temaga minu selja taga koos olnud. . . Püh! — See on wanameheeline poisike! — Ei wõta wiina — ei joo õlut — ei suitseta piipugi — ja ise selle pääle weel uhke. — Peab ennast paremaks, kui meiesugused täismehed, kes ikka mehetükid läbi teemad . . .

4. eteaste.

Mat. Matš.

Mat (sinel õlgade pääl, sõduri mants pääs ja wurrud ees. Sammutab määrinal uksest hisse). Strastu, sepa Matš. Tere õhtust. (Alwardab sõrmega ja filmadega Ellule, kes naerdes läbi ukse piilub).

Matš (hääle meelel). Uaa? wana sõber. Tere, tere. No kus ja mul täna olid? Ma ootasin sind kõrtsis.

Mat (komberdab tooli juurde, kukub sinna pääle istuma. Sõlgab). — Kus ma olin! Üks kuradi mees see kõrtsi

Jaan. Mõni margate wõlgu ja nüüd ei anna enam tistagi. „Räita kullid wälja!“ kraatsub iga kord, kui midagi küsin. (Sulgab). Mis ma sinna pidin tulema (sulgab).

Mat.s. Sa pole ju täna ka koguni kuuse alt tulnud? Oled ju isegi wintis mees.

Mart. Siimene nüüd ei saa, kui ta täiesti tahab! Sultusin hommi ku poole Wäljaotsale. Luis-
kasin natuke, et mõisast hobuseid rautamast tulen ja palga ilusasti kätte sain. — Jõin niipalju, kui tahtsin ja pistsin nuiat taskusse ka weel. Tahtsid pärast küll fineli pandiks wõtta, aga widewiku ajal sain salamahiti wäljalipsata. Tulin tükkis fineliga, hahahaha!

Mat.s (naerab). Oled ikka wa' kawal pois. Küll wana Wäljaotsa Kaarel nüüd kirub.

Mart. Aga sepa! Räägime nüüd ka teist juttu. Kas tead, mis ma just täna julgust wõt-
mas käisin — ja mis ma teile tulin? — (Taha) Ma tulin täna üsna kosja. Ma tahan täna Elluga asja selgeteks teha. (Maatab ringi). Kas sinu tüdart siis ko-
dus ei ole?

Mat.s (näitab kõõciukile poole, pilgutab kawalalt silmi, tahz). Ole aga hästi julge. (Kõwemalt). Tubli, tubli, mu poeg!

Mart (nokutades, tormilikult toonil). Jah aus sepa paba! Ma tahan sinu — ei — teie tüdart — teie Ellut — omale naiseks — ei omale abikaasaks wõtta. Kas sa — kas teie annate selleks oma luba? Ja kui Ellu, kui teie auwäärt tüdär, minu ausal kosimist wastu wõtab, kas teie tahate siis oma warandust — ei — oma õnnistust meile anda?

Mat.s (pühalikult). Jah! kui see teie mõlemate — ja kui see Sumala tahtmine on — siis pole mul selle wastu midagi ütlemist.

Mart (kõwale). Mis ta ütles? Ta tahab ka Ellu tahtmisest hoolida? — aga kuidas nüüd edasi

ütelda tuleb? — (Kõwasti). Tänan sind — ei tänan teid selle lubaduse eest südamest! blagadarju! — Siis tahate mind tõesti oma wäimeheks wastu wõtta?

W a t s. Ja muidugi!

W a r t. Ja sina — teie ei taha sellest midagi hoolida, mis rahwas minust paha kõneleb — mind selleks ja teiseks sõimab?

W a t s. Witte märki! Aga miks ja minule „teie“ ütled, ega ma ometi mõni jaks ei ole.

W a r t. Ja sina ei waata mitte selle pääle, kes mina olen ehk mis mina olen?

W a t s. Ole sina, mis sina muidu ka oled, aga mina ütlen sulle ühe mehise sõna: Sina oled minu wäimees ja minu waraparija (annab kätt). Siin minu käsi selle pääle.

W a r t (raputab kätt). Tänan sind südamest ja pean sind sõnast kinni, kui tarwis tuleb.

W a t s. See on mehe sõna!

W a r t (kõrwale). See läheb ju kõik wäga hästi. Raud oli palaw ja ma olen tema omale hää konksu tagunud! (Kõwasti). Noh selle pääle wõib juba pisut liifu wõtta. (Kisub pudeli taskust wälja ja pakub Matsile). Säh, rüüpa.

W a t s. Näita ise enne, kuiis läheb.

W a r t (paneb pudeli suu pääle ja upitab kulg aega — köhib ja sülitab, tõuseb püsti ja ulatab pudelit Matsile, ise tuiub, nii et Mats pudelit kätte ei saa. Laseb pudeli maha kukkida. Pudel läheb puruks). Noh miks ja kohmetu wastu ei wõtnud! Säh, laku nüüd põrandalt! Oli hää teele-
faste.

W a t s (pahaselt). Sse oled ja kohmetu. Loru! Ei oska parajasti wõtta ja oma aru pidada. (Mats kukub müriinal tooli pääle). Waat sulle pilli! Nüüd ei seisja sa jalulgi. Satub enese täis, kui taan, ja loobib tallist märga põrandale.

Mart (poolunifelt). See on minu oma asi, ära hakka siin riidu tiskuma. — Kas sa arvad, et ma su poisike olen, mis? Durak!

Mats (ennast waigistades). Kohju, minu suu üsna kuiwad ja neelud käiwad aga . . .

Mart. Minul ei ole enam tiskagi ja siit kõrt-sist ei anna nad koerad mulle enam sõrmkübara täitti wõlgu. Parema diendame omad asjad ruttu ära, minul hakkab juba uni pääle lippuma. Rutsu oma tütar siia.

Mats. Parema nõu! Täna oled küll natukene liiga saanud (kõrwale). Waja lühidalt teha ja ta minema saata. — Ellu! Ellu ae! tule natukeseks tuppa.

5 etendus.

Endised. **Ellu**.

Ellu (ukse wahelt). Mis sa tahad, isa?

Mats. See aus mees, Tõnu Tagi, siin tahab . .

Mart (tõuseb ruttu püsti, tahab Ellu poole minna, kukub komistades ühes tooliga maha). Deeh!

Ellu (ehmatades). Üh, Mart, kas haiget said?

Mart (tasa). Pööst! Kas sa ei mäleta, Ellu!

Mats (Mardiga ühel ajal). Mis Mart, kas sa Tõnut ei tunne?

Ellu (tasa). Hoidku! Eksisin! Kuidas siis nüüd tuleb ütelda? (kõwasti). Sja, aita see laekoer — ei joobnud mees — ära toju minna! Ta ise ei jõua enam käia.

Mart. Mis laekoer! kes on joobnud? Wõi mina ei peaks käia jõudma. Ma tahan näidata, et ma veel tantsidagi wõin. (Hakkab komistades ja tuikudes tantsima).

Mats. Tõnu, mis sa nüüd hullama hakkad, kas sa jätab järele! (Mart komistab Matri tooli pääle ja

tõmbab selle ühes Matiga ümber. Mats kukub selili, pärast tõn-
leb ta nii ülesse, et Mart seljataha jääb). Aii, ai, aii! Tõnu
ma lõõn su maha! — (kukkudes on Mardil snel seljast ära
läinud, müts ära weereund ja wurrud ripnewad niiti pidi teise
kõrwa küljes).

Ellu. Oi Mart, mis nüüd saab!

Mart (ülestõustes). Pagan wõtku näitemängu
mängmist, nüüd läts ta täitsa nurja.

6 etendus.

Endised. Tõnu.

Tõnu (tuleb uksest. Manad kroonuriided seljas. Jääb
arusaamatult wahtima). Mis — mm — Aiii!

Mats (tõnleb sel ajal maast ülesse, kui Tõnu uksest)
tuleb, hakkab tooli ja lõõb sellega Tõnule). Waat sulle jooma-
wasikas. Sa fu weel ennaft täis ja tule mõllama (tahab
unesti lüüa).

Ellu (haarab toolist kinni). Iha, isa! Mis sa
teed! ja tapad ta ära!

Tõnu. Mats, kas sa hulluts oled läinud?

Mats (tõukab Ellu, nii et see maha kukub). Ära
pista oma nina sinna wahale. (Tõnule). Ma teen su
waele omaks, kui sa ennaft siit ei korista. Wõi sarnane
tuleb minu tüdart tahtma. Waata mis sa tütre eest
said!

Tõnu. Kuula nüüd kõrtsi lori, Mats. Pur-
jus pääga rääkisin. Ega sa sellepärast äratappa wõi.

Mats. Wõi kõrtsi lori! Kas siin on sinu
kõrts, et siia mõllama ja lorima tuled. Kas mina
olen sinu narrida! Wälja! Hoia, et sa oma nagu
siia ei näita.

Tõnu. Lähen ajamatagi. Aga pea meeles
Mats, kohtusse ma su taeban. Siin misti süüta lõõb
tooliga pähe. Küll ma tean, kus kordni on. Küll
sa starik näed.

M a t s. Wõi weel laotad lõugu. Keda sa ähwardad! Kas wähe weel said. Waat sulle . . . (Tahab kallale minna. Tõnu läheb. Eln hakkab isa kütse kinni). Ah sina fiin jälle wahel! — Wälja ka sina! Kasi mu filma eest! (Tahab Eln wälja wifata).

M a r t (kargab wahela, wõtab Matsi käewarrest kinni ja Eln läheb nuttes kööki). Mats, Sepa Mats! Sääge rahule, mõtelge, mis teie teete. Waigistage ennast.

M a t s (kõhnub pisut Marti nähes). Mis? Mart? Kuft sina fiia said? Mis sa niisugustest koertest hoiad? Lase lahti! (Tahab lahti raputada, aga Mart on tugewam). Lase lahti, ega ma su wang ei ole. Wõi tahad mind kinni siduda? Kurrat.

M a r t. Ei, ei sepa! Sääge aga rahulikult. Mina lasen siis kohe teie käed lahti. Teie olete äritatud.

M a t s. Mis sa tahad nüüd minuga teha?

M a r t. Mitte midagi! (Laseb käed lahti). Istuge fiia tooli pääle.

M a t s (istub). Hää, et raiped läksid. Nüüd hakkab ka süda tagasi andma.

M a r t. Ja jaa! Aga asi on nüüd väga paha, sepa!

M a t s. Ah tühja! Paras neile.

M a r t. Ara ütle ühti, Mats! Tõnu on ilma süüta ja kui ta kohtusse kaebab . . .

M a t s. Kas sina siis hakkad temale tunnistuse meheks? Muud nägijat fiin ei olnud.

M a r t. Mis õigus, seda peab rääkima. Mina olen aumees, kuidas ma tohiks in salata?

M a t s. Sa sina tahad mind siis hukka saata? Mind wangi lasta panna?

M a r t. Kuidas mina? Sina ju lõid teda?

M a t s. Kes käskis teda purjus pääga tulla fiia tüli tegema. Argu lastugu ennast täis.

Mart. Aga Mats. Seda hää küll teistele ütelda, aga mõtelge ka enese pääle, mis teie ise Tõnule ja weel Ellule tegite; kas see targa pää töö oli?

Mats. Kes tont sind just niisugusel silmapilgul siia juhtis? Mind siin noomima ja weel tohtus tunnistama.

Mart. Mõtelge, Mats, kui mina ei oleks wahetele tulnud, teie oleks oma tütre mõinud kas mõi furnuks lüüa.

Mats. Jah tõsi küll. Ma olin wiha pärast pöörane. Ei teadnud, mis tegin. Aga miks ta tuli siis sinna wahetele!

Mart. See oli temast aus ja wahwa tegu. Ta on jellelega minulegi häbi teinud. Mõtelge, mis sugune suur õnnetus oleks mõinud sündida. Teie oleks mõinud Tõnu furnuks lüüa. Mis siis! Mõrtsukas. Inimesetapja. Igawene wangipõli. Siberisse. Mõtelge isegi ometi.

Mats. Mõrtsukas. Siberisse. Kõle! — Tõesti, ma olin päris pöörane. Hää oli küll, et ja mind finni pidasid. Pagana päralt! See purjus pää ei ole ka mõnikord sugugi hää.

Mart. Mitte iialgi! Mõtelge, kui suurt ülekohut teie Ellule tegite. Teie ajasite ta majast wälja.

Mats. See on hull lugu! Kas ta siis tõesti ära läks? Ma ei saanud enam arugi, mis ma tegin mõi ütlefin. Wõtaks weel loo! Kas panid tähele, Mart, kas ta tõesti wälja läks?

Mart. Sa ju ajasid teda . . .

Mats. Jumal hoidku! (Kargab üles ja läheb ukse poole). Ellu! Ellu ae! Kas ta tõesti ära on läinud? Mis siis saab? — Oh mina wiimane . . . Oma lapse mõrtsukaks olen ma saanud. Näe, mis inimene hullu pääga ära ei tee. Ellu ae! Armas laps, tule tagasi! (Ellu tuleb kõõgi uksest nutul silmadega. Isa ei näe teda weel). Ja ennist olin weel nii südamega

ta vastu, et teda vastu tahtniist selle joodikule naiseks sundisin minema. Eiu! kulla lapsuke, kuhu sa ometi lätsid. Küll aga võib wiin inimese mõistuse pääst ära võtta. — Eiu!

Eiu. Isa! (Lakkab isa kaela. Isa kallistab).

Mats. Ah, oleb ometi alles, mu armas, talis laps, mu filmaterake. Kas walutab küll?

Eiu. Oh mu õnnetu isa! Kui find nüüd wangi wiioke? Sa löid tal wist mõne kondi katti.

Mats. Raibe tütt on ka seegi küll. Kas minul pidi tarwis olema oma käsi roojastada ja teda lööma hakata. Böiks selle wiina ka maa pääst võtta.

Mart. Eks see tule kõik kõrtsist ja joomakombest.

Mats. Kust mujalt! Böi ma targa päaga teda oleksin lööma hakanud, või päälegi weel Eiu. Kes kästis ometi mind täna kõrtsi minna!

Eiu. Tõesti oli paha, et lätsid.

Mats. Ja see Tõnu kallsakas. Kas tema kaine päaga oleks siis jebawiisi mõllama hakanud? Tal poleks kaine päaga seda rumalat kosjamõtet pähe tulnudki.

Eiu. Aga, pai isa! Ega sa nüüd enam mind sunni selle joodikule Tõnule naiseks minema. Näeb küll, mis joomisest välja tuleb.

Mats. Börgusse mingu kõik joodikud ja Tõnu weel tagast otja.

Mart. Aga kuulge, armas sepaija, Tõnu sai tänase löögi küll ilma süüta. Ta ei näidanud ka joobnud olematki.

Mats. Mis lolli juttu sa nüüd ajad? Tahat mind nii lolliks teha, et enam kaine ja joobnu wahel wahet ei oska teha? Ta ei seisnud jalulgi — nii täis ta oli.

Mart. See on tõik üks suur effitus. Waadake! Tõnu just pistis alles esimest korda pää uksest sisse, kui teie talle pähe wirutasite.

Mats. Mis lori see on? Ma olin küll jooma ja wiha pärast hull, aga päris nõdrameelne ma ometi ei olnud ja praegu olen ma üsna taine. Ma mäletan selgesti, kuidas ta siin möllas ja pudeli katki tegi.

Ellu. See oli ju Mart.

Mats. Mart? Sina? Mis narrijuttu teie nüüd ajate. Mind teie petta ei saa.

Mart (läheb võtab põrandalt sueli, paneb ümber ja mütki pähe, hoiab wurrud ees ja tuigerdab). Kas polnud see möllaja?

Mats. Mis see tähendab?

Mart. Waadake, mina tulin, nõnda . . . tegin nalja . . . tegin, nõnda ütelda, teatrit wõi näitemängu.

Ellu. Aga see näitemäng läks nurja.

Mats (waljult). Ah sa petsid mind! Narriksid mind . . . sina kelm.

Ellu. Anna talle andeks, pai isa!

Mart. Arge pange pahaks, sepaisa! Tahtsin natuke kosjanalja teha ja ühtlasi näidata, et joobnud wäimees ilus ega hää ei ole.

Mats. Siis polnud see Tõnu, kes Ellut kosis, waid sina. Mis narritükk see on. Keda sa tõlkad siin!

Mart. Arge jälle ägedaks saage, kosilased teewad ikka nalja.

Mats. Mis nalja, kas kosimine mõni naljasti on.

Mart. Ei, ei, sepaisa. Kosimine oli ikka tõsine. Mina kosisin Ellut ja teie lubasite ta minule. Ellu on minu pruut.

Mats. Ei! Jeda ta ei ole! Narrida ma ennast ei lase. Sina tulid wõõra nime all ja tahtsid

mind petta. Tõnule lubasin ma Ellu, aga sellegi loa wõtsin tagasi.

Mart. Ei, asi pole nii. Tõnu Tagi sai ainult peksa ja teie ütlesite temale, et teie Ellut temale iialgi ei anna. Ellu aga lubasite minule. Mina ei tulnud kellegi teise nime all. Ma ei ütelnud ühtegi nime, et ma see ehk see olen.

Mats. Aga eks sul olnud Tõnu riided seljas ja tema murrud ees.

Mart. Tõnu omad olid ju kõik Tõnu enese ümber, nagu ise nägite.

Mats. Taga sõgedamaks asi läheb. Mis selgest hullust jandist siis wiimaks peab wälja tulema? Kas ma siis tõesti ka selle narri tüki ära olen teinud, et purjus päaga oma tütre ära kihlasin, ilma et isegi teadsin, kellele. Tõhoo hull!

Mart. Mõnda see lugu on küll. Sa ise veel ütlesid: „Ole sina, mis sina oled“ ja andsid selle pääle käe. Ja mina ütlesin: „Mina pean sind sinu sõnast.“ Sa oleks wõinud sellestki arusaada.

Mats. Kuidas see äraneetud wiin ka inimese meeled närisk teeb ja oimu pääst ära wõtab! Kes niijuguist häbemata lugu ilmas enne on kuulnud! Aga purjus päaga laps majast wälja. Löö inimest — ei asja ees, teist taga — kas wõi furnuks. Kihla oma tütar ära, ilma et ise teadki, kellele. Ja wiimaks mine ise weel kohtu alla ja wangi. Et need kõrtsid kõrweks!

Ellu.

Mart. } Peaks nad maapäält kaduma?

Ellu. Sa näed nüüd küll isa, kui suurt õnnetust ja häbi joomine teeb. Oh oleks sul ometi nii palju jõudu ja mehist meelt, et sa purjutamise hoopis maha jätta wõiksid.

Mart. Küll see oleks üks õnnelik samm. Aga kahju . . .

M a t s (ahkelt). Mis? Kas ma siis teie meelest niisugune parandamata kõrtfiori ja wiinahaige olen? Kas arvate, et ma ilma temata olla ei wõi?

M a r t. Ei tea kah!

M a t s (lõuseb päästi ja löstab parema koe alasle). Kuulge ja pidage meeles — ja kui ma oma sõna ei pea, siis sülitage mulle suhu. Täna-sest päewast saadid ei pista ma jalgagi enam kõrtfi. Wiina ega õlut ei pea mu suhu saama, muidu kui wähest pidu ajal üks klaasile — aga mitte rohlem. Raergu teised, eht tehku, mis nad tahawad, aga siin on mees, (lööb wastu rinda) kes oma sõna peab.

E l l u ja **M a r t** (labilegi). Tänan isa, tänan sepa Mats. Tänan selle töötuse eest (Ellu hakkab isale kaela ja annab suud, Mart raputab kätt ja wõtab piha umbert kinni.)

M a t s (hää meelel). Hää küll. Laste olla lapsed! Sätte järele hääd lapsed. Sätte rahule kullatejed. (Pühib silmi).

M a r t. Roh, nüüd wõiwad weel kõik asjad hääks minna.

M a t s. Jah sinuga, Mart, saaksite eht küll õigeks, et sa mind nagu petta püüdsid, wõi nii — mis mina nüüd sest suurt pahaks panen wõi olen. Et ta olnud ka mu oma süü, et ära ei tunnud.

M a r t. Tänan wäga, et ära lepite ja andeks annate.

M a t s (annab kätt). Olgu lepitud. Aga see Tõnu asi on ikka täbar tükk küll. Kui ta tõesti kaebab. Ma pole elu ajalgi kohut käinud.

M a r t. Olge mureta! Ma katsum lepitust teha. Eht saame ka lorda.

M a t s. Oh sa hää pojake! Katsu jah, katsu lepitust sobitada. Sa oled mulle tõesti hää sõbramees, kui sa seda teed.

M a r t. Aga ma palun, et see kihluse asi Elluga ikka kindlaks jääks.

M a t s. Mis nüüd mina sest suurt tean! Ruidas Elnu ise tahab?

E l l u (hakkab isale laela). Sja sa teed mind õnnelikuks.

M a t s. Sumala nimel! Võta teda. (Võtab Elnu käe ja paneb Mardis peosse. Need langewad äksteise laela ja isa paneb oma käed nende pääle). Aga, mis pean ma isema perenaiseta pääle hakkama.

M a r t. Tule pärast pulmi meie juurde elama. Rohuaias ja mesipuude juures on sul tegemist küllalt.

M a t s. Hää ta oleks küll, aga mul ju omal ta maja ja kraam.

M a r t. Küll sellega ka nõu leiame. Aga nüüd waja minna Tõnut taga otsima. Ma arwan, ta pole mujal kuskil, kui lärs kõrtsi. Lähen kutsun ta siia. Jälleenagemiseni! (Kummardab ja läheb).

7. etteaste.

E l l u. **M a t s.**

M a t s. Küll on aga pagana wäle poisjs see Mart. Kui ta nüüd ikka peaks lepitusega lorda saama.

E l l u. Tema pääle wõime kindlasti loota, kui tema midagi ette wõtab, siis on niisama kindel, kui oleks juba läbi tehtud.

M a t s. Ja osaw on ta küll. Teab kust ta niisuguse pää on wõtnud; isa teisel päris liht inimene.

E l l u. Eks seda tee kõik need raamatud ja ajalehed, mis ta ühtepuhku loeb.

M a t s. Eks ta wist ikka nõnda ole. Kes ikka rohkem teab, selle mõistus on ka terasem. Hää mehe saad, Elnu.

S. etteaste.

Endised. Mart ja Tõnu (tulewad).

Mart. Sain hõlpsasti kätte. Tuli teel wastu (Tõnule). Astuge aga ligemale, olge hääd, mõtte istet. (Tõnu istub).

Mart. Kuule Tõnu! ma looliski pääst lõin sind ennist. Ara nüüd tühja pärast ühtegi kohtusse kaebama hakka, ehk saame oma wahelgi õigeks.

Tõnu. Pää huugab praegugi otsas. Tulen uksest sisse — tõmm, pannakse wastu pääd.

Mart. See oli päris kogemata, Tõnu! Mats oli natukene äritatud ja ei saanud aru, kes süüdlane oli. See pauf pidi minu pähe tulema, aga et sina ta wastu mõtsid ja kannatama pidid, siis tahan mina sulle tema eest tasumist maksta. Ütle aga, mida soovid, mis teeks sulle kõige enam rõõmu?

Tõnu (pilkavalt). Mis teeks mulle rõõmu? — Et mind inimeseks saaks peetud ja et pisutki süüa saaksin. Täna olen veel ilma söömata. Enam, kui nädal otsa olen ilma tööta ja poolnäljas. Täna olen mitmel pool tööd otsimas käinud — ei anta. — Raasukest leibagi ei anta. Häbi omal just küsima hakata. Tulen siia, lootes, et Mats ehk halastab. Ta on ikka mu wastu lahke olnud. — Saan kõmaku wastu pääd, et tulefabriikad filmist wälja käiwad. -- Ja aetaks wälja, nagu koera. —

Lähem kõrtsi juurde, et saan ehk öömajagi, aga esimene küsimine: „Kas raha töid?“ — olen pisut wõlas. — „Ah ei toonud! Wälja!“ karjuti ja tõnugati jalaga üle läwe, nagu koerakutsikat. Ei tea, kuhu poole pöörata. Sääb tuleb Metsawahi Mart ja kutsub siia — ja nüüd küsitakse weel, mis mulle rõõmu teeb. Kas teate, mis mulle praegusel tunnil kõige rohkem waja on? Laenake mulle tükike nõõri, et ennaist ära-

puna wõitsin. Muidu pean surmatunnil weel warguse ametit õppima hakkama, et poomise paela saada. —

E l l u (kaastundlikult). Oh sa õnnetu wiinaohwer.

M a r t. Kuidas ja siis nii „sisse oled tuffunud?“ Kas teenitud raha kõit otsas?

T õ n u (kurwalt naeratades). Teenitud raha? Harwasti kestab minu tagawara üle öö. Araneetud kõrtsid! Olen w'a pehme loomuga mees. Saab pähe asja, siis olen kui lojus — ei tea mis teen. Küll olen katsumud wastu panna — aga ei saa. Sõprade wastu tahan ka ifka hää olla. — Müüd pole, ei juua, ei jüüa, ei ka selga panna. —

M a t s. Eks hakka kuskil meistri juures selliks.

T õ n u. Olen hulkunud ja otsinud — keegi ei wõta. — Teawad juba ära.

M a r t. Kas tead, Tõnu? Ma annan sulle ühe hää nõu. Sina Tõnu, astu karaskuseltsi liikmeks ja töota wandega, et enam ühte tiffagi joowastawaid jookisid oma suhu ei wõta — ei õlut ega wiina. Selts waatab, et sa oma töotust ei murra. Sul on siis üks hää põhjus wastu panna, kui kiusatus tuleb — pärast harjub ära ja ei tahagi enam. Kui töotusest üle astud saad seltsi käest noomitusi ja selle häbi eest on hirm. — Ja sina armas äiapapa, annad omad lepatööriistad ja ruumid Tõnule rendi pääle. Mina maksan tema eest sulle pool renti sisse. Mina olen temale nimelt jelleläbi wõlglane, et ma täna tema naha pääl nalja tegin ja tema selle eest minu asemel walu kannatas.

T õ n u (ehmatanult). Mis nalja? Minu naha pääle? . . .

M a t s (wähele). Ah polnud midagi, Tõnu. Küll saad pärast kuulda. Koh Tõnu, kas oled Wardi nõuga rahul?

T õ n u. Oh, tänan wäga. Wäga rahul (länab iga ühte kordamööda ja tahab kätele suud anda). Kas tõesti

teil niipalju armastust minu wastu on, et mind weel inimeseks teha tahate. Mind näljast ja teotusest pääs-
tate . . .

M a t s (walele). Kas töotab joomise ära jätta ja kas lepid ära minuga?

T õ n u. Lepin! Töotan! — ja kui ma oma wannet ei pea — siis — siis wõtke mind ja . . .

M a t s. Hää küll, hää küll. Siis wõid minu juurde jääda kuni Ellu pulmadeni, siis saad kõit oma kätte. —

T õ n u. Oh ma õnnelik. Kui rõõmus ma olen. Nälja tundmuski kaob õnne pärast ära. Soowin õnne pruutpaarile, postrawljäju!

E l l u (Mardile). Meie näitemäng ei ole siis ometi mitte päris nurjaläinud.

M a r t. Ei sugugi. Ta on armastajad kogu aidanud. Nälja inimese õnne põhjendanud ja mis pääasi — karstust edendanud.

(Gesriite).

